

רע"פ 8976/15 - אלעד יעקב דויטש נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 8976/15 - א'

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

ה המבקש:

אלעד יעקב דויטש

נ ג ד

המשיבת:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בירושלים מיום 10.11.2015 בעפ"ת 15-09-7423 שנitin על ידי כבוד השופט הבכיר אמנון כהן; ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש:

עו"ד ירדן פישר

החלטה

1. בקשה רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בתל אביב-יפו (השופט א' כהן) בעפ"ת 15-09-7423 מיום 10.11.2015, במסגרתו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דיןו של בית משפט השלום לטעבורה בירושלים (השופט ש' זוכוביץ-אור) בפ"ל 14-1533-04-25.2.2015 מיום 16.7.2015, בגין נגזרו על המבקש מססר בפועל למשך שישה חודשים, אשר ירצה בדרך של עבודות שירות; פסילה מלקלל או מלאחזיק רישיון נהיגה (להלן: פסילת רישיון נהיגה) לתקופה של 30 חודשים; 12 חודשים פסילת רישיון נהיגה על תנאי למשך שלוש שנים; וקנס בסך 1,000 ש"ח.

2. המבוקש הורשע, לאחר שמיית הראיות ועל יסוד הودאות בחלק מעובדות כתב האישום, בעבורות של נהיגה תחת השפעת סמים, לפי סעיפים (3) ו-64ב(א)(4) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"ב-1961 (להלן: פקודת התעבורה או הפקודה); נהגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; ורשות, לפי סעיפים (2) ו-38(2) לפקודת התעבורה. על פי עובדות כתב האישום, ביום 2.3.2014 נהג המבוקש באופנו בדרך עירונית כשהוא תחת שימוש של סמים מסוכנים. בבדיקה שתן שנערכה לו נמצאו 354 מ"ג של סם פעל מסוג קנבים, 240 מ"ג של סם פעל מסוג קוקאין ו-5910 מ"ג תוצר חומרים של קוקאין, האסורים לשימוש לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973. על פי המתואר בכתב האישום, המבוקש נהג באותו נסיבות בזמן פסילה בידיעין, ורשותו מתבטאת בכך שנהג באופנו תחת השפעת סמים ובפסילה.

3. ביום 25.2.2015 הרשע בית המשפט המחוזי את המבוקש בעבורות שייחסו לו בכתב האישום. בתחילת משפטו כפר המבוקש בכל המיחס לו, אך במהלך אחד מדיוני ההוכחות הודה כי נהג תחת השפעת סמים, וכל שנותר בחלוקת הוא עבירת הנהיגה בזמן פסילה. המבוקש טعن ל"טעות במצב דברים" שכן רישומו בשל-ל-30 ימים החל מיום 1.2.2014, ומאחר שלא ידע, לדבריו, כי חדש פברואר הוא חדש הכלל 28 ימים בלבד, הוא סבר כי ביום 2.3.2014 תמה תקופת שלילית רישומו. בית משפט השלום דחה טענה זו, וקבע כי אין מדובר בטעות סבירה וה坦נהלות המבוקש מהוות לכל הפחות "עצימת עיניים".

4. ביום 16.7.2015 גזר בית משפט השלום את עונשו של המבוקש. בית המשפט עמד על כך שהଉירות אשר ביצעה המבוקש הן מהחמורות שבଉירות התעבורה, ושילובן ייחודי אף מגביר את מידת חומרתן. לחומרה התייחס בית המשפט לכך שמדובר בפעם השנייה שהמבחן נתפס נהוג תחת השפעת חומרים אסורים, ולכך שהוא עשה זאת בעת שרישומו נפסק. לצד זאת, בית משפט השלום ציין לקולה את העובדה שעבירות הנהיגה בזמן פסילה התרחשה שעת ספורות לפני תום תקופה השלילית; את העדר עברו הפלילי של המבוקש; את עבורי התעבורת הלא מכוביד; ואת העובدة שטרם הורשע או נגזר דיןנו בגין ביצוע עבירות השכורות הקודמת המיחסת לו. על כן, נגזר עונשו של המבוקש כאמור בפסקה 1 לעיל.

5. המבוקש ערער על הכרעת הדיין וגזר הדיין בבית המשפט המחוזי. המבוקש ביקש לחזור בו מהודאותו ביחס לנהיגה תחת השפעת סמים, וכן לחזור על טענותו ביחס להתקיימות הגנה הפלילית – טעות במצב דברים. בית המשפט המחזוי דחה את ערעורו וקבע, כי לא ניתן להשלים עם התופעה אשר במסגרת לאחר סיומו של הליך משפטי קם אחד הצדדים וטוען בעלמא כי הוא לא הבין ולא הסביר לו פשר הודהתו. כמו כן, בית המשפט המחזוי דחה את טענת המבוקש הנוגעת לטעות במצב דברים, וקבע כי הودעת הפסילה היא מפושתת, והמבוקש אף חזר לנוהג בטרם קיבל את רישונו נהיגתו בחזרה. לבסוף קבע בית המשפט המחזוי, כי העונש שהוטל על המבוקש אינו חמור ואין מצדיק את התעverbותה של ערכאת הערעור.

הבקשה למתן רשות הערעור

6. המבוקש טוען כי יש לאפשר לו לחזור בו מהודאותו ביחס לעבירה של נהיגה תחת השפעת סמים. לגרסתו הוא לא הבין את פשר הודהתו וסביר כי הוא מודה בעבירה של נהיגה בשכורות מתוך אמוןתו כי הודהה זו תוביל להקללה

עמוד 2

בעונשו. בנוסף, המבוקש מlein על פגמים שונים אשר התרחשו, לדידיו, בעת חקירתו במשטרת. לעומת זאת, בדיקת השטן שנעשתה לו נערכה מבלוי שהתקיים חיש סביר ובניגוד לניהלי המשטרה. עוד טוען המבוקש כי הסכמתו לבדיקה השטן נעשתה שלא מודעת, ומבלוי שהובנה לו מטרתה האמתית של הבדיקה. זאת ועוד, המבוקש סבור כי עניינו מעורר עניין עקרוני הנוגע לבדיקה השטן הנערכת כiom לצורך גילויים של נהגים תחת השפעת סמים. לדידיו, הבדיקה הנוכחות איננה בוחנת האם הנבדק נהג תחת השפעת סמים מסוימים, אלא רק האם נמצאו בגופו שרידי סם. לעומת זאת המבוקש, המצב החוקי הנהוג כiom, בגדירו מציאות שרידי סם מסוכנים מספקה כדי להקים חזקה כי הנבדק נהג תחת השפעת סם, איננו חוקתי ומהיבר שני. כמו כן, המבוקש חוזר על טענותיו לפיה נהיגתו בזמן הפשילה נעשתה בשוגג בשל טעות במצב הדברים, ועל כן יש לזכותו מעורירה זו. לבסוף, לעניין חומרת העונש המבוקש סבור כי בית המשפט לטעורה לא ניתן משקל מספק לקולה לניסיבותו האישיות, ובינהן העדר עברו הפלילי; שירותו הצבאי ותרומתו לחברה; ואורח חייו הנורמטיבי.

דין והכרעה

7. עיני בבקשתו, ובפסק הדין של הערכת הדינונית וערכת העreau, אני סבור כי אין מקום להתערב בפסק דין של בית המשפט המחוזי. הלכה היא, כי אין מעניקים רשות לעreau שני, אלא אם כן עולה טענה בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982) (להלן: הלכת חניון חיפה)) או אם ישנים שיקולי צדק "יחודיים" בנסיבות המקירה (ראו: רע"פ 5066/09 אוחזון נ' מדינת ישראל (22.4.2010)). בענייננו, בקשה רשות העreau אינה מעוררת שאלה משפטית עקרונית שכזו והմבוקש לא הצבע על עילה המצדיקה דין ב"גלאול שלישי" בהתאם להלכת חניון חיפה. מעוין בבקשתו עולה, כי מרבית טענותיו של המבוקש נוגעות לעניינו הפרטני בלבד, אין מעלות כל סוגיה כללית או שיקולי צדק מיוחדים ומהוות חזרה על הטענות שהעהלה הן בבית משפט השלום והן במסגרת ערעורו בבית המשפט המחוזי. אצין כבר עתה כי יתכן וחלק מטענותיו של המבוקש בנוגע לבדיקה הסמים עשוות לעורר שאלה משפטית עקרונית, אך מאחר שאיני סבור כי סוגיה זו עולה בעניינו הפרטני לא מצאת מקום לקבל את בקשה רשות העreau, כפי שיפורט להלן.

8. טענותיו של המבוקש בנוגע לנסיבות הودאותו ובנוגע לפגמים שנופלו, לכארה, בחקירתו – דין להידחות. טענות אלה נוגעות כאמור לעניינו הפרטני של המבוקש, נידונו בשתי הערכאות הקודמות ואין מצדיקות מתן רשות ערעור. מעבר לכך אצין, כי אף לגופם של דברים לא מצאתו כי נפל פגם בפסק הדין של הערכאות הקודמות. לטענת המבוקש הוא הבין מהסבירו של בא-כחו הקודם כי הודהו מתייחסת לעבירה של נהיגה בשכרות ולא לעבירה של נהיגה תחת השפעת סמים, אותה הוא הכחיש מכל וכל. טעונה זו איננה יכולה לעמוד. פרוטוקול הדיון בבית משפט השלום מיום 25.1.2015 עולה כי הודהו של המבוקש, באמצעות בא כחו הקודם, נעשתה בסמוך לאחר חקירתה הנגידית של שוטרת בגין הטענה אשר העידה כי בבדיקה השכרות של המבוקש הייתה תקינה ונערכה לו בבדיקה סמים מאוחר שענינו היו אדומות וمبرיקות (עמ' 9-10 לפרטוקול). עדות השוטרת ניתנה בנסיבותיו של המבוקש, ועליה ממנה מפורשות כי למבוקש לא מיחסת עבירה של שכורות במובן של ריכוז גבוהה מהਮותר של אלכוהול בגוף אלא במובן של הימצאות סמים מסוימים או שרידיהם בגופו.

9. זאת ועוד, המבוקש סותר את עצמו כאשר מחד הוא טוען כי הוא נעדיר ידע משפטי ועל כן לא יכול היה להבין כי הודהו בשכרות היא למעשה הודהה בנהיגה תחת השפעת סמים, מאידך הוא טוען כי סבר שבית המשפט רשאי להרשיעו בעבירות השכרות אף שזו לא הופיעה בכתב האישום, וזאת אם התגלו עובדות חדשות לאורכך

המשפט. המבקש לא יכול לאחוז בחבל משני קצוטו ולטעון באותה נשימה שהודאתו נבעה גם מחוסר הבנה משפטית וגם מבקיאות בהליך המשפטי. כמו כן, דומה כי טענותיו של המבקש ביחס לנسبות הودאותו מנסות לرمז כי התקין בעניינו "כשל ביצוג", אשר נבע מהתנהלותו של בא כוחו הקודם. לאחר שה המבקש נמנע מלצוף לבקש את תגבות הסגנור שייצג אותו בפני הערכאה הדינונית, אינני מוצא מקום להרחב בעניין זה (ראו: רע"פ 5266/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 9 (5.8.2014); רע"פ 4185/14 גולן נ' מדינת ישראל (22.6.2014)).

10. טענה נוספת שהעלתה המבקשת, אשר ניתן אולי לסתוגה כתענה עקרונית, נוגעת לאופן בו הגדרת החוקק מהו נהיגת תחת השפעת סמים. סעיף 64ב לפיקודת התעבורה מגדר כי אחת החלופות להגדרתו של "שיכור" היא "מי שבגופו מצוי סם מסוכן או תוצריו חילוף חומרים של סם מסוכן". זאת ללא התייחסות לשאלת מהו שיעור החומר האסור (או שרידוי) אשר נמצא בגופו של הנаг. לשם השוואת החלופות בסעיף 64ב לפיקודת אשר עוסקות במין שבגופו נמצא אלכוהול, מגדרות שיעור מסוים של אלכוהול אשר ממנו ואילך אדם מוגדר "שיכור". לעומת זאת המבקש מציב בדברים זה עלול להוביל לסתואציות בהן אדם מורשע בעבירה של נהיגת תחת השפעת סמים על אף שהלפו מספר ימים ואולי אף שבועות מאז צרך לאחרונה סמים. לטענתו, סוגיה זו אף מתחדשת לנוכח התופעה של מתן רישיונות לשימוש בקנאביס לצרכים רפואיים, והדבר ממחיש את הצורך בהבורת המצב החוקי, בהתאם לתכלויות העומדות בבסיסה של פיקודת התעבורה (בהקשר זה ראו גם: רע"פ 6661/14 קוליה נ' מדינת ישראל, פסקאות 15-16 (19.1.2015)).

11. בית משפט זה עמד בעבר על הקושי העולה מהנוסח הנוכחי של פיקודת התעבורה, וմבדיקות הסמנים הנערכות בעקבותיו, אשר אין בוchnerות האם הנהיגת התבכעה תחת השפעה של סמים מסוכנים (ראו: רע"פ 8585/13 איזורי נ' מדינת ישראל (4.2.2014); רע"פ 51/13 פרחי נ' מדינת ישראל (12.8.2013); רע"פ 3174/12 שרג' נ' מדינת ישראל (8.8.2012) (להלן: עניין שרג')). יצוין כי אף מעדותו של העד המומחה מטעם המשיבה בבית משפט השלום, עולה כי בדיקות השתן אשר נערכות לחשודים בעבירה נהיגת תחת השפעת סמים אין יכולות למדוד על מידת ההשפעה של הסם על הנаг. לדבריו "בדיקה השtan בהגדرتה אינה מראה דבר על מידת ההשפעה על בנאדם, היא מראה רק את העובדה שהיא בשtan סם או תוצר חילוף חומרים של סם" (פרוטוקול דיון בבית משפט השלום מיום 25.1.2015, עמ' 6 שורות 26-28).

12. על אף הקשי והבעיות העולים מן הדברים הללו, אינני סבור כי סוגיה זו מצדיקה מתן רשות ערעור בעניינו. כאמור לעיל, המבקש הודה בעבירה של נהיגת תחת השפעת סמים, ועל כן לא מתעוררות במקרה דין שאלות עקרוניות הנוגעות לשאלת מתי ותחת אילו תנאים ראוי לקבוע כי אדם נוגת תחת השפעתם של סמים מסוכנים. יחד עם זאת, סבורני, כפי שציינתי בעבר בעניין שרג, כי טוב יעשה המחוקק אם יקדם חקיקה בנושא זה, אשר תבהיר ותפרט אימתי ובאיזה נסיבות אדם צריך סמים מסוכנים יחשב כמי שנוגת תחת השפעת סמים מסוכנים.

13. אף טענתו של המבקש ביחס להרשעתו בעבירה של נהיגת בזמן פסילה דין להידחות. שאלת התקיימותה של הגנת "טעות במצב דברים" נידונה בהרחבה בשתי הערכאות הקודמות, אשר קבעו כי לא היה כל מקום לטעות בוגע למועד פקיעתה של תקופת הפסילה, וה המבקש לכל הפחות "עزم את עינו" בעניין זה. קביעות אלו, אשר נוגעות אף הן לעניינו הפרטי של המבקש, מקובלות עליי ואני מוצא מקום להתערב בהן.

14. לבסוף, נותרה טענתו של המבקש ביחס לעונש אשר נגזר עליו. הלכה היא כי טענות לעניין חומרת העונש אין מקומות עילא לממן רשות ערעור, אלא במקרים חריגים של סטייה ניכרת מדיניות הענישה (ראו: רע"פ 2275/15

אברמוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.5.2015); רע"פ 1174/97 רפאל נ' מדינת ישראל (24.3.1997)). סבורני כי המקרה הנוכחי אינו נמנה על אותם מקרים, וזאת בפרט לנוכח כך ששתי הערכאות הקודמות התייחסו בהרבה וביסודיות למכלול השיקולים בקביעת עונשו של המבוקש והגיבו למסקנה זהה. יתר על כן, עונשו של המבוקש איננו כולל רכיב של מאסר בפועל האחורי סוג וברית, ומציין על הצד המקל של מתחם העונש הרואי בהתחשב בסיסיות ביצוע העבירה ובמדיינות הענישה הנהוגה. על כל האמור, אין בידי לקבל את בקשה רשות העreau.

.15. סוף דבר, הבקשה נדחתת. לפיכך, ממילא מתיקת הבקשה לעיכוב ביצוע העונש.

ניתנה היום, כ"ד בטבת התשע"ו (5.1.2016).

שפט